

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА

✉ гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136

☎ +359 (0) 2 955 74 54, rac.mail@nvms.government.bg

Анализ на данните, получени от системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) за месец декември 2016 г.

Общият брой нотификации за месец декември 2016 г. е **292**. Сигналите в категория храни са най-много – **265**, за фуражите – **15**, а за материалите в контакт с храни – **12** (фиг.1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **68**, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – **11** нотификации: **оксамил** в банани от Коста Рика (2); **охратоксин А** в стафиди от Южна Африка и от Иран, сушени смокини от Турция, в стафиди също от Турция и в касис от Гърция; **стъклен фрагмент** в маслини в стъклени буркани от Испания; **високи нива на йод** в морски водорасли от Южна Корея; **диметоат** в портокали от Италия и **афлатоксини** в сушени смокини от Турция.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 10 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка екстракт от корен на *Rauwolfia vomitoria* и наличие на неразрешените субстанции хуперзин А и диметилетаноламин (ДМЕА) в хранителна добавка съдържаща високо ниво на кофеин от САЩ; наличие на неразрешена съставка (Тетрадецилтиоацетна киселина; 3,5 Дийодтиронин (3,5 Т2); Берберин) в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената субстанция хуперзин А в хранителна добавка съдържаща високо ниво на кофеин и ареколин от Австралия; наличие на неразрешените субстанции йохимбин и фенетиламинов дериват в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешените съставки (ареколинов хидробромид), цитрулинов малат и наличие на неразрешените субстанции синефрин, бета-аланин, фенетиламинов дериват и N-ацетил тирозин и високо ниво на кофеин в хранителна добавка от САЩ; наличие на новите хранителни съставки *Evodia rutaecarpa* и екстракт от кората на йохимбе и наличие на неразрешената субстанция 1,3-диметилбутиламин (пог-DMAA) в хранителна добавка от Холандия; наличие на неразрешената съставка (хигенамин), наличие на неразрешените субстанции синефрин, фенетиламинов дериват (хорденин) и 1,3-диметилбутиламин (пог-DMAA) и високо ниво на кофеин в хранителна добавка от САЩ; живак в хранителна добавка от Холандия; *Salmonella* в хранителна добавка от Белгия и хранителна добавка от САЩ, **съдържат неразрешените субстанции синефрин и кофеин.**

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 9 нотификации: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в пушени колбаси от Литва (2), в охладено еленово месо от Австрия и в замразен бут от кенгуру от Австралия; **високи нива на сулфадiazин над допустимите стойности** в охладено свинско месо от Белгия; **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в охладен пушен свински врат от Полша; **ентеропатогенна *Escherichia coli*** в замразена телешка кайма от Ирландия; *Salmonella* в колбас от Испания и *Salmonella typhimurium* в замразено задушено месо от глиган от Полша.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 8 нотификации: *Salmonella typhimurium* **монофазна** в охладено пилешко месо от Белгия, в замразени изкормени патици без вътрешности от Унгария, в охладени патешки гърди също от Унгария; *Salmonella enteritidis* в замразени изкормени патици без вътрешности от Унгария и в замразени пилешки филета от Полша; *Salmonella* в пълнена патица от Франция; **наличие на забранената субстанция метронидазол** в месо от фазан от Обединеното кралство; *Salmonella typhimurium* в охладено пилешко месо от Франция.

Зърнени и тестени изделия – 6 нотификации: високи нива на акриламид в бисквити от Хърватия; **недекларирана соя** в оризов и царевичен тост от Испания; **деоксиниваленол** в пшенично брашно от Чехия; **охратоксин А** в пшеничен глютен от Германия; **наличие на лактопротеин** в джинджифилови сладки с плодове пълнеж и какаова глазура от Полша; **високо ниво на глютен** в пълнозърнесто брашно от елда от Швеция.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: **живак** в замразени филета от риба меч от Холандия и в охладена пушена риба меч от Испания; *Listeria monocytogenes* в съомга от Сърбия и от Ирландия; **наличие на неразрешената субстанция левкомалахитово зелено** в пъстърви от Дания и **недеклариран сулфит** в паста от аншоа от Италия.

Двучерупчести мекотели – 3 нотификации: *Escherichia coli* в охладени миди от Франция и от Италия и *Salmonella* в живи миди от Холандия.

Готови ястия и закуски – 3 нотификации: **стъклен фрагмент** в буркан, съдържащ тапенада от черни маслини от Франция; **наличие на целина** в заквасена сметана и царевични снаксове с вкус на лук от Холандия и **недекларирана соя** в замразени пролетни рулца от Холандия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: **чуждо тяло (малък бутон)** в млечен шоколад под формата на дядо Коледа от Германия и **атропин и скополамин** в билков чай от Полша.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: чаши от Китай, **негодни като материал в контакт с храни и миграция на кадмий** от керамичен кухненски комплект съдове от Китай.

Мляко и млечни продукти – 2 нотификации: **стъклени фрагменти** в сирене от Швейцария и *Listeria monocytogenes* в сирене от сурово мляко от Франция.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: **недекларирана млечна съставка** в шоколадови сладки от САЩ.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: **недеклариран сулфит** в замразени скариди от Обединеното кралство.

Мазнини и масла – 1 нотификация: **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в слънчогледово олио от Испания.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: **метален фрагмент** в вегански колбас от Германия.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella typhimurium* **монофазна** в спагети за кучета от Германия.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: **чуждо тяло (парче дърво)** в айвар от Босна и Херцеговина.

През месец декември 2016 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е САЩ със 7 нотификации, следвана от Холандия с 6 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 128 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Ядки, продукти от ядки и семена – 39 нотификации: афлатоксини във фъстъци от САЩ (8), от Китай (3), от Аржентина (3), от Египет (2), от Турция и от Мадагаскар, в шамфъстък от Иран (6), от Турция (2) и в САЩ, в лешници от Грузия (3) и от Турция, в ядки от кайсии от Узбекистан и в сушени смокини от Турция; **опит за нелегален внос** на фъстъци от Гана, на фъстъци и фъстъчено масло също от Гана и на осолена и пушена риба също от Гана; фъстъци от Египет, **заразени с ларви на насекоми и неверен фитосанитарен сертификат** на фъстъци от Китай.

Плодове и зеленчуци – 34 нотификации: афлатоксини в сушени смокини от Турция (11); **високи нива на сулфит** в сушени кайсии от Турция (4) и в стафиди от Узбекистан (2); **хлорпирифос** в чушки от Турция (4) и в лимони също от Турция; **фостиазат** в чушки от Турция (2); **охратоксин А** в сушени кайсии от Турция (2); **хлорпирифос и форметанат** в чушки от Турция; **неправилен здравен сертификат** за бамя от Индия; **високи нива на цианид** в замразени листа и тесто от маниока от Камерун; **форметанат** в чушки от Турция; **опит за нелегален внос** на листа бетел от Бангладеш; **норовирус** в малини от Сърбия и **пропоксур и наличие на забранената субстанция ДДТ** в сушен боб от Нигерия.

Риба и рибни продукти – 9 нотификации: **неподходящи условия на транспорт (лоша миризма от контейнера)** на консервирана риба тон от Тайланд (2); **влошен температурен контрол** на замразени, без кожа и кости, порции от риба треска (*Gadus morhua*) от Китай и на замразени порции риба също от Китай; **неподходящи условия на транспорт** на консервирана риба тон от Тайланд, **заразена с ларви на насекоми**; **анормална миризма** на сафрид от Мавритания; **бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди** в осолени, пушени сардини от Гана; **повредена опаковка** на консервирана риба тон от Виетнам, **заразена с ларви на насекоми** и **опит за нелегален внос** на опушен сом (*Clarias spp*) от Гана.

Материали в контакт с храни – 8 нотификации: **миграция на никел и високо ниво на обща миграция** от машина за паста от Китай; **миграция на формалдехид** от чиния от Китай; **миграция на формалдехид и меламина** от меламина купа от Китай; **анормална миризма** от празни бутилки за кетчуп от Босна и Херцеговина; **електрически потопяеми смесители** от Китай, **негодни като материали за контакт с храни**;

влошаване на органолептичните характеристики (странна миризма) на храна била в контакт с пластмасова бутилка от Босна и Херцеговина; **миграция на първични ароматни амини** от комплект кухненски прибори от Китай; **миграция на хром, никел и манган и високо ниво на обща миграция** от машина за капучино също от Китай.

Билки и подправки – 8 нотификации: афлатоксини в чили от Индия (2) и от Шри Ланка (2) и в индийско орехче от Индонезия; **охратоксин А** в червен пипер от Китай, в индийско орехче от Индонезия и **липса на здравен сертификат** на сушени листа къри от Индия.

Ракообразни и продукти от тях – 5 нотификации: наличие на забранената субстанция нитрофуран в скариди от Индия (2); *Vibrio cholerae* в сурови скариди от Индия; наличие на забранената субстанция хлорамфеникол в скариди от Индия и *Vibrio alginolyticus*, *Vibrio cholerae* и *Vibrio parahaemolyticus* в замразени сурови скариди от Индия.

Фуражни суровини – 5 нотификации: *Salmonella Tennessee* в рапично брашно от Русия (3); *Salmonella Mbandaka* в рапично кюспе от Украйна и *Salmonella* в рибно брашно от Обединеното кралство.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 5 нотификации: шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в говеждо месо от Бразилия (3); наличие на неразрешената субстанция напроксен в конско месо също от Бразилия и **развала** на осолени овчи черва от Китай.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: охратоксин А в разтворимо кафе от Индия (2); наличие на неразрешената субстанция антраквинон в черен чай от Китай и **имидаклоприд** и наличие на неразрешените субстанции **карбендазим, толфенпирад и триазофос** в чай от Китай.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 4 нотификации: *Salmonella* в замразени пилешки гърди от Тайланд (2) и в замразена пуешка месна заготовка от Бразилия и замразени пилешки гърди от Бразилия, **с неправилно пакетиране**.

Главноноги и продукти от тях – 3 нотификации: кадмий в замразени сепии от Тайланд (3).

Зърнени и тестени изделия – наличие на неразрешената нова храна канихуа (*Chenopodium pallidicaule*) от Перу.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: охратоксин А в гроздов сок от Турция.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: **опит за нелегален внос** на пушена риба и семена от егуси (вид пъпеш) от Нигерия.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: неразрешени генетично модифицирани (CryIAb / CryIAc) сосове от Китай.

През месец декември 2016 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 32 нотификации, следвана от Китай със 17 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 64, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 15 нотификации: наличие на неразрешени съставки (сулбутиамин, ситиколин, ацетил L-карнитин, пропионил L-карнитин, алфа глицерилфосфорилхолин, Хуперазин А, DMAE L-битартрат, хигенамин, винпоцетин, N-метил-тирамин, ди-кофеинов малат) и високо ниво на кофеин и на витамин B6 в диетична добавка от САЩ; наличие на неразрешени съставки (dlpa, бетаин, креатинол-о-фосфат, ашвагандха), наличие на неразрешените субстанции теанин и 1,3-диметилбутиламин (пог-DMAA), високо ниво на кофеин и недостатъчно етикетирание (липса на предупреждения, свързани с приема на кофеин и синефрин) в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешените субстанции аргининов алфакетоглутарат, 1,3 диметиламиламин (DMAA) и бета-аланин, високо ниво на кофеин и недостатъчно етикетирание (липса на инструкции за употреба и на предупредителна информация на немски език) на хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешена съставка (пикатропин); дикофеинов малат; n-метилтирамин), наличие на новата хранителна съставка агматинов сулфат и на новата хранителна съставка екстракт от корен на *Rauwolfia vomitoria*, наличие на неразрешените субстанции йохимбин и бета-аланин в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешената съставка (три-креатин-малат) и наличие на неразрешените субстанции аргининов алфакетоглутарат, 1,3-диметиламиламин (DMAA), бета-аланин и бета-фенилметиламин в хранителна добавка от Южна Африка; наличие на неразрешена съставка (хорденин- hcl; ди-кофеин-малат; хигенамин; халостахин; l-цитрулин; екстракт от готу кола), наличие на новата хранителна съставка *Acacia rigidula*, наличие на неразрешените субстанции синефрин и N-ацетил тирозин и високо ниво на кофеин в хранителна добавка от САЩ; наличие на неразрешена съставка (1,2-диметилбутиламин; креатинол-о-фосфат, dlpa, ашвагандха) и наличие на новата хранителна съставка бетаин, наличие на неразрешените субстанции синефрин, теобромин и теанин и

високо ниво на кофеин в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка креатинов дериват (креатинов етилестер)**, **наличие на неразрешената субстанция синефрин** и **високо ниво на кофеин** в хранителна добавка от Южна Африка; **наличие на неразрешени съставки (цитролинов нитрат, цикличен декстрин)** и **наличие на неразрешените субстанции йохимбин и 1,3-диметилбутиламин (пог-DMAA)** и **непълно етикетиране (липса на инструкции за употреба на немски език)** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешена съставка (аргининов нитрат; екстракт от *swertia chirata*)**, **наличие на новите хранителни съставки аегелин и норкоклаурин** и **наличие на неразрешената субстанция бета-аланин** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешената съставка (ди-креатинов малат; креатинов нитрат; креатинол-о-фосфат; i-цитрулинов-dl-малат)** и **наличие на новата хранителна съставка агматинов сулфат** и **наличие на неразрешените субстанции аргининов алфакетоглутарат, 1,3-диметиламиламин (DMAA) и бета-аланин** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешените субстанции аргининов алфакетоглутарат, 1,3-диметиламиламин (DMAA) и бета-аланин** и **високо ниво на кофеин** в хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешените нови хранителни съставки агматинов сулфат и норкоклаурин**, **наличие на неразрешената субстанция аргининов алфакетоглутарат** и **недостатъчно етикетиране (липса на предупреждение за здравето на немски език)** на хранителна добавка от САЩ; **наличие на неразрешени съставки и високо ниво на кофеин** в хранителна добавка от САЩ и **наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Salacia oblonga*** в диетична хранителна добавка също от САЩ.

Плодове и зеленчуци – 11 нотификации: **хлорпирифос** в ябълки от Полша, в ряпа от Франция и в праз-лук от Полша; **наличие на неразрешената субстанция карбофуран** в целина от Тайланд; **охратоксин А** в стафиди от Иран; **пластмасови фрагменти** в буркани съдържащи пюре от патладжани от Турция; **наличие на неразрешената субстанция метидатион** в портокали от Аржентина; **недеклариран сулфит** в стафиди от Узбекистан; **норовирус** във физалис (вид растение с ядливи плодове) от Колумбия; **фенвалерат** и **наличие на неразрешените субстанции карбендазим и триазофос** в боб от Индия и **наличие на неразрешената субстанция карбендазим** в рамбутан (вид тропически плод) от Тайланд.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: **опаразитяване с *Anisakis*** на риба въдичар (*Lophius piscatorius*) от Франция и на охладена скумрия (*Scomber scombrus*) също от Франция; **високи нива на окситетрациклин над допустимите стойности** в риба атлантически морски вълк (*Anarhichas lupus*) от Франция; **бензо(а)пирен, полициклични**

ароматни въглеводороди, бензо(а)антрацен, хризен и бензо(б)флуарантен в пушен сом от Гана и *Listeria monocytogenes* в охладена пушена съомга от Германия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 5 нотификации: *Salmonella Derby* в охладена телешка кайма от Швеция и в охладена свинска кайма от Полша; **следи от соя** в свободен от глутен свински колбас от Чехия; **наличие на забранените субстанции хлорамфеникол и метронидазол** в осолени свински черва от Китай и **шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в еленово месо от Нова Зеландия.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 5 нотификации: *Salmonella enteritidis* в охладени пилешки филета от Полша и от Словакия; *Salmonella* в цяло пиле от Полша и в пуешка кайма също от Полша и *Salmonella typhimurium* **монофазна** в охладени пуешки гърди от Италия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 4 нотификации: **афлатоксини** във фъстъци от Нигерия (2), от Китай и от Египет.

Яйца и яйчни продукти – 3 нотификации: **хранителен взрив със съмнение (*Salmonella enteritidis*)**, **че е предизвикана** от кокоши яйца от Полша; *Salmonella enteritidis* в кокоши яйца от Полша; *Salmonella* в яйца от Холандия.

Фуражни суровини – 3 нотификации: **афлатоксини** в царевица от Русия и в памукови семена от Бенин и *Salmonella Liverpool* в рапично брашно от Германия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 2 нотификации: **високи нива на *Escherichia coli*** в охладени миди от Франция и **норовирус** в миди от Ирландия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: **наличие на забранената субстанция нитрофуран** в скариди от Бангладеш и *Vibrio cholerae* в замразени скариди от Индия.

Билки и подправки – 2 нотификации: **липса на здравен сертификат и неправилен протокол за изпитване за чили** от Индия и **наличие на неразрешените субстанции карбендазим и ометоат** в босилек от Тайланд.

Зърнени и тестени изделия – 1 нотификация: **анормална миризма** в паста с яйца от Италия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: **бензо(а)пирен** в какаови зърна от Коста Рика.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: миграция на формалдехид от меламина чиния за супа от Китай.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD) в соев сос от Тайланд.

През месец декември 2016 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е САЩ с 13 нотификации, следвана от Полша с 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 35, които се разпределят в следните категории:

Ракообразни и продукти от тях – 4 нотификации: наличие на неразрешената субстанция Е 385 – калциев динатриев етилен диамин тетра ацетат (CDEDТА) в консервиран рак от Чили; *Salmonella Newport* и *Vibrio vulnificus* в сурови скариди от Виетнам; високи нива на сулфит в Норвежки омар (*Nephrops Norvegicus*) от Ирландия и високи нива на тетрациклин над допустимите стойности в скариди от Виетнам.

Фуражни суровини – 4 нотификации: *Salmonella Tennessee* в соево брашно от Германия; *Salmonella Livingstone* и *Salmonella Münster* в месокостно брашно от Полша; *Salmonella anatum*, *Salmonella infantis* и *Salmonella Livingstone* в месокостно брашно за домашни любимци от Полша и *Salmonella* в месокостно брашно от Испания.

Риба и рибни продукти – 4 нотификации: високи нива на общия летлив основен азот в замразени филета от риба треска от Русия; бактериална контаминация на пушена съомга и филета от пъстърва от Полша; наличие на неразрешената субстанция азитромицин в риба тилапия (*Oreochromis spp.*) от Виетнам и високи нива на фосфат в замразена риба от Китай.

Плодове и зеленчуци – 4 нотификации: наличие на неразрешената нова храна листа от *Stevia rebaudiana* от Испания (2); сушени кайсии от Турция, заразени с плесени и наличие на неразрешената нова храна семена от чия в ягодови и малинови мармалади от Дания.

Птиче месо и продукти от птиче месо – 4 нотификации: *Salmonella infantis* в замразени пилешки гърди от Полша и в замразени пилешки бутчета от Унгария; високо

ниво на *Enterobacteriaceae* в замразено механично сепарирано птиче месо от Полша и *Salmonella Saintpaul* в замразени пуешки гърди също от Полша.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: непълно етикетирание на енергийни и протеинови блокчета от България; наличие на неразрешена съставка (*Berberin, Bergein, Cissus quadrangularis*) и наличие на новата хранителна съставка *Gymnema sylvestre* в хранителна добавка от САЩ и хранителни протеинови блокчета от Испания, заразени с плесени.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: *Listeria monocytogenes* в колбаси за грил от Румъния; високи нива на *Escherichia coli* в замразена месна заготовка от свинско месо, говеждо месо и пуешко месо от Полша и наличие на неразрешената субстанция норфлоксацин в замразено заешко месо от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 1 нотификация: метален фрагмент (малка метална нишка) в различни тестени изделия от Франция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: хексафлумурон в зелен чай от Чехия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: високо ниво на наразин във фураж за фазани от Белгия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: полиамидни частици в хранителна добавка от Белгия.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: корозия на цедка за обработка на пулпата на домати от Унгария.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: плодово пюре от Италия, заразено с плесени.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: *Salmonella Livingstone* в месокостно брашно от Полша.

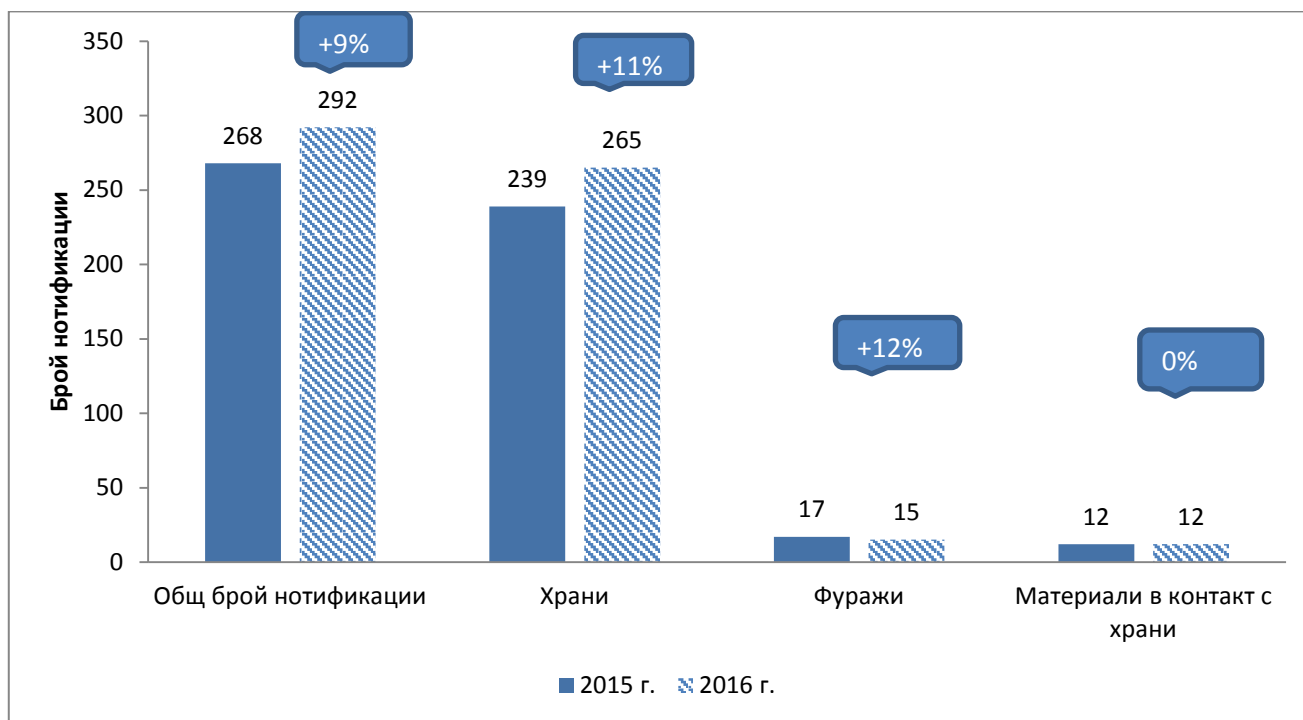
Готови ястия и закуски – 1 нотификация: неправилно производство на различни месо продукти (традиционна японска подправка, направена от ферментирани соеви зърна) от Обединеното кралство.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: неразрешено влагане на оцветител Е 110 – Сърсет Жълто FCF в сос от кайсии от Пакистан.

През месец декември 2016 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Полша с 8 нотификации, следвана от Испания с 4 нотификации.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ:

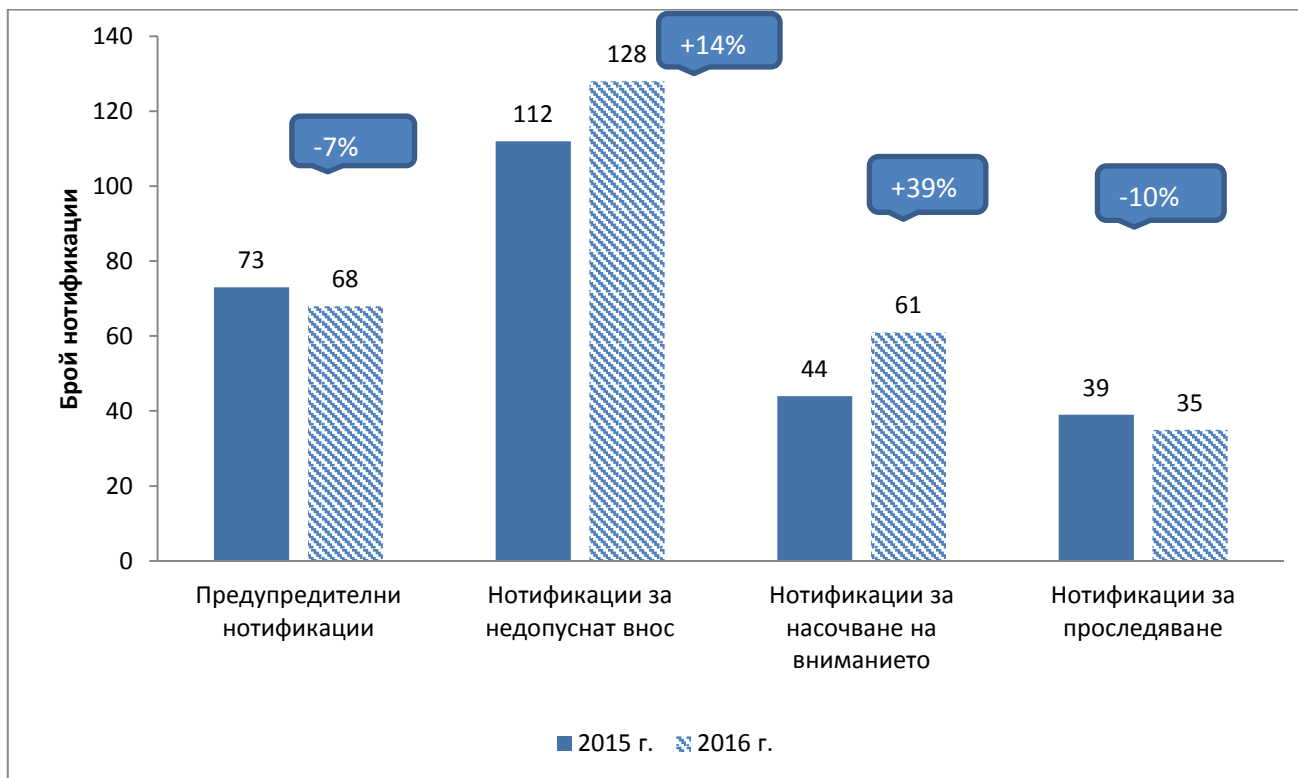
Направена е съпоставка на броя нотификации спрямо същия период през 2015 г. – общо и по групи за м. декември 2015 г. и м. декември 2016 г. На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни. Запазва се тенденцията най-много нотификации да са докладвани в групата на храните. Повишение се наблюдава при общия брой нотификации с 9%, при храните с 11% и при фуражите с 12%. При материалите в контакт с храни не се забелязва промяна спрямо месец декември 2015 г. **Като цяло за месец декември 2016 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение на броя на нотификациите в сравнение с месец декември 2015 г.**

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. декември 2015 г. и м. декември 2016 г.

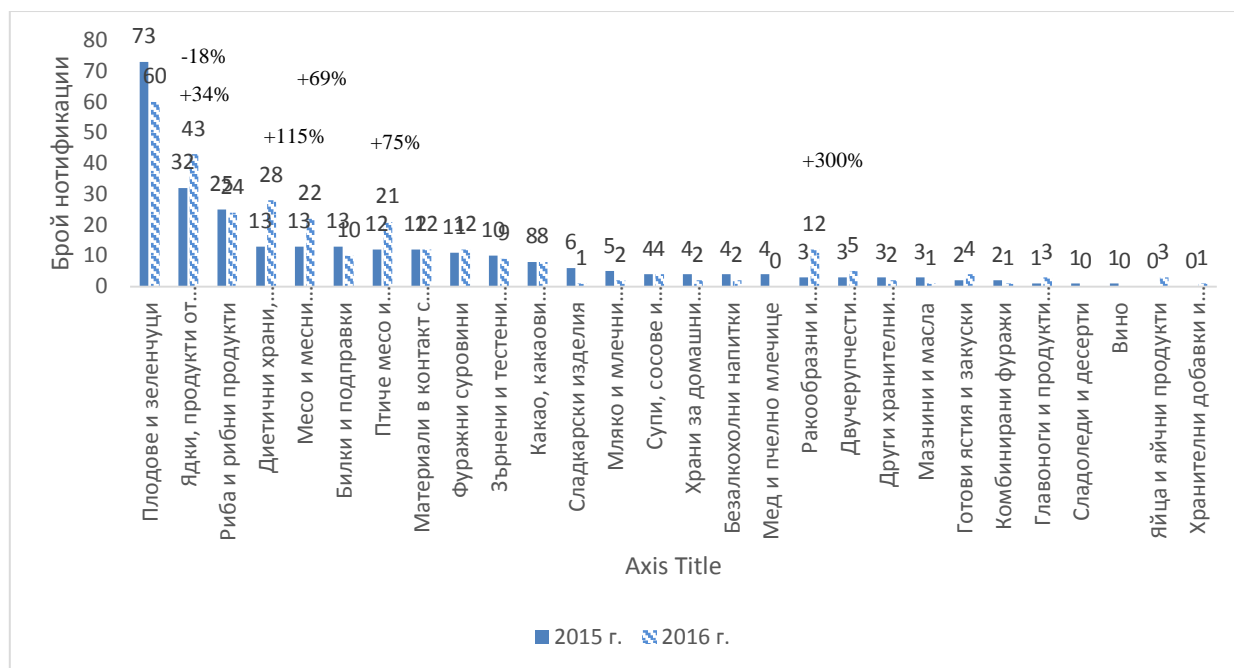
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-висок брой и за двата разглеждани периода са нотификациите за недопуснат внос спрямо останалите видове нотификации. Понижение се наблюдава при предупредителните нотификации

със 7% и при нотификациите за проследяване с 10%. Повишение се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 14% и при нотификациите за насочване на вниманието с 39%. **Като цяло за месец ноември 2016 г. се наблюдават две тенденции: тенденция на повишение при нотификациите за недопуснат внос и при нотификациите за насочване на вниманието и по-слаба тенденция при предупредителните нотификации и при нотификациите за проследяване.**

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

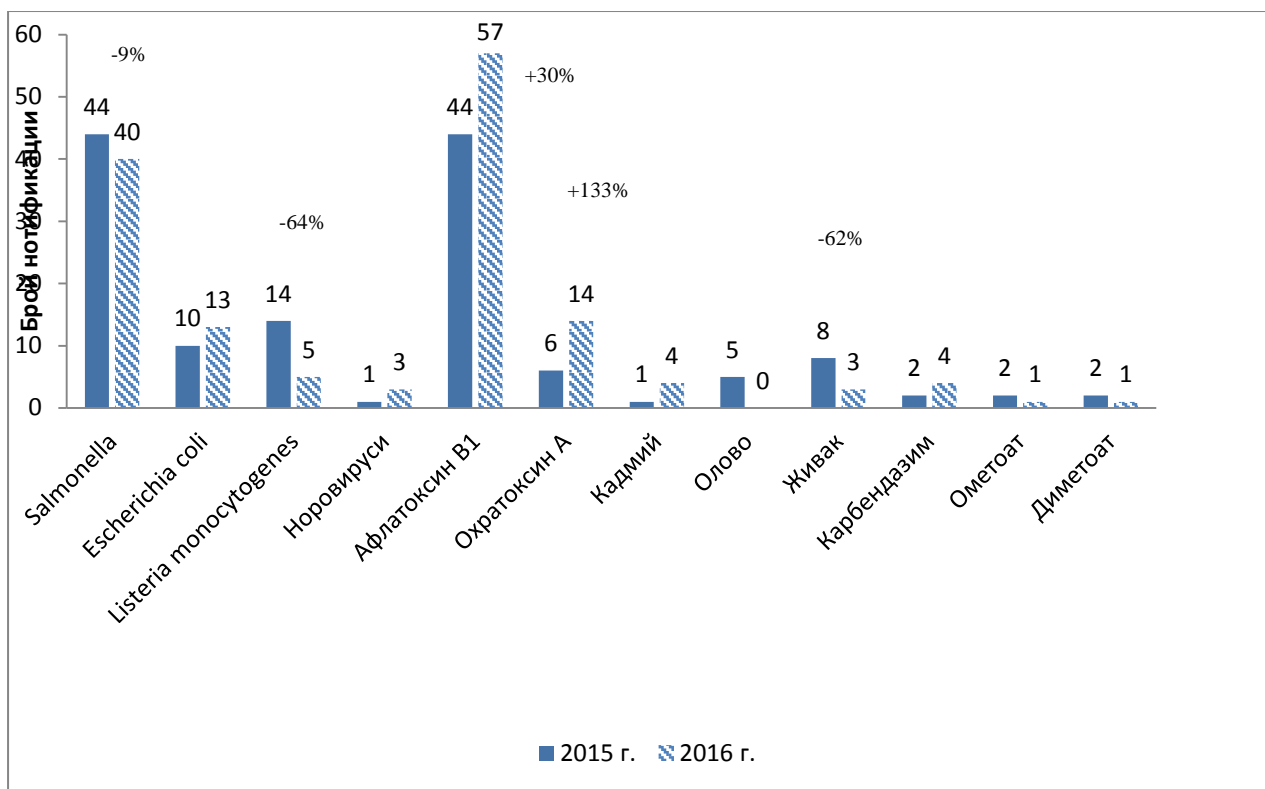
На *фиг. 4* са съпоставени данните за месец **декември 2015 г.** и **декември 2016 г.** според категориите продукти. Наблюдава се повишение при следните категории продукти: „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 34%; „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 115%; „Месо и месни продукти (различни от птиче месо)“ с 69%; „Птиче месо и продукти от птиче месо“ с 75% и при „Ракообразни и продукти от тях“ с 300%. Понижение се наблюдава само при „Плодове и зеленчуци“ с 18%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците декември 2015 г. и декември 2016 г., може да се направи извод, че има ясна тенденция на повишение при категориите ядки, продукти от ядки и семена; диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни; месо и месни продукти (различни от птиче месо); птиче месо и продукти от птиче месо и при ракообразните и продуктите от тях. Понижение се наблюдава само при плодовете и зеленчуците.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец декември 2015 и 2016 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава спад като при *Salmonella* е с 9% и *Listeria monocytogenes* е с 64%. При микотоксините се наблюдава повишение, като при афлатоксин В1 достига 30%, а при охратоксин А достига 133%. При тежките метали се наблюдава понижение, като при живака достига 62%. Пестицидите запазват ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците декември 2015 г. и декември 2016 г. може да се направи извод, че има 2 тенденции: тенденция на спад при патогенните микроорганизми и при тежките метали и тенденция на повишение при микотоксините. Пестицидите запазват ниски нива.

Приложение 1

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят интересна за контролните органи информация.

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на Българския Контактен център на EFSA (http://focalpointbg.com/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=78&lang=bg) към Центъра за оценка на риска по хранителната верига.

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис

младши експерт Дирекция „Комуникация на риска, обучение и контактен център